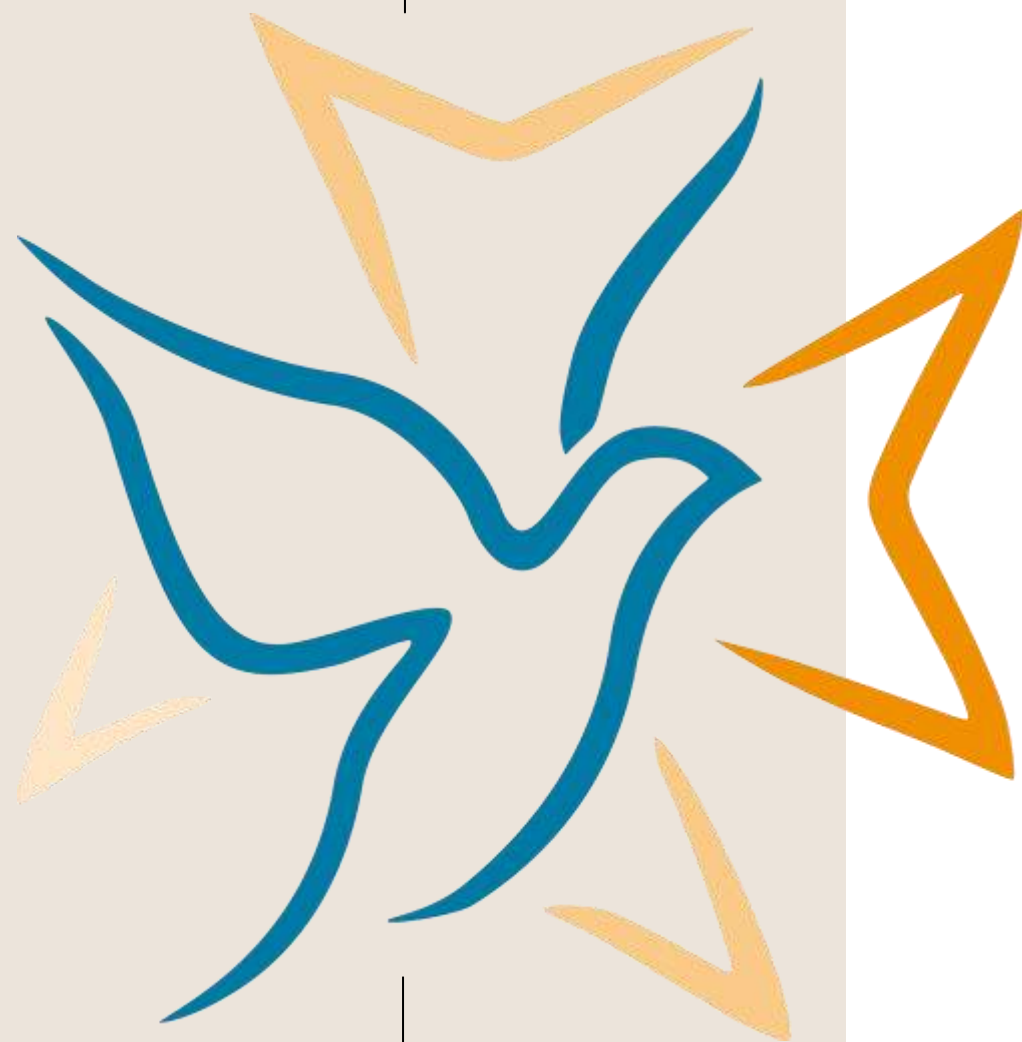

Pioniers in de VPKB

*Statuut, opleiding en bevoegdheden:
voorstellen voor de toekomst*

Werkgroep ambtstheologie

Doel: een lange termijnoplossing

- Voldoende vrijheid om vrijmoedig te zoeken naar nieuwe vormen van kerk-zijn.
- Een kader van begeleiding en een duidelijke kerkelijke verankering.
- Een lange termijnoplossing voor de vragen over sacramenten & sacramentsbevoegdheid.

Achterliggende documenten: synodedocument (2019); studiedagen; artikels over pionieren in zusterkerken; amendementen.

“

Een pioniersplaats of Fresh Expression of Church is een nieuwe vorm van kerk-zijn die opkomt vanuit de (snel) veranderde contemporaine context en is in de eerste plaats gericht op mensen die nog niet naar de kerk gaan.

Michael Moynagh, *Church for every Context: An Introduction to Theology and Practice*.
Londen: SCM Press, 2021, p. xii.

”

Contextueel

Missionair

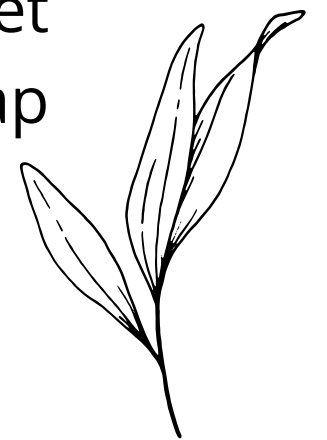
Ecclesiologisch

Fellowship

Vier kenmerken

- **Contextueel verankerd:** vanuit lokale behoeften, noden en verlangens van mensen.
- **Missionair:** gedreven door de Geest en gericht op mensen die nog niet tot de kerk behoren.
- **Ecclesiologisch:** op laagdrempelige wijze op weg gaan met mensen, het evangelie eigen maken en samen met hen groeien naar een nieuwe vorm van kerk-zijn.
- **Fellowship:** pioniers betrekken mensen bij het missionaire proces en laten hen delen in leiderschap (navolging van Christus/ leerling worden).

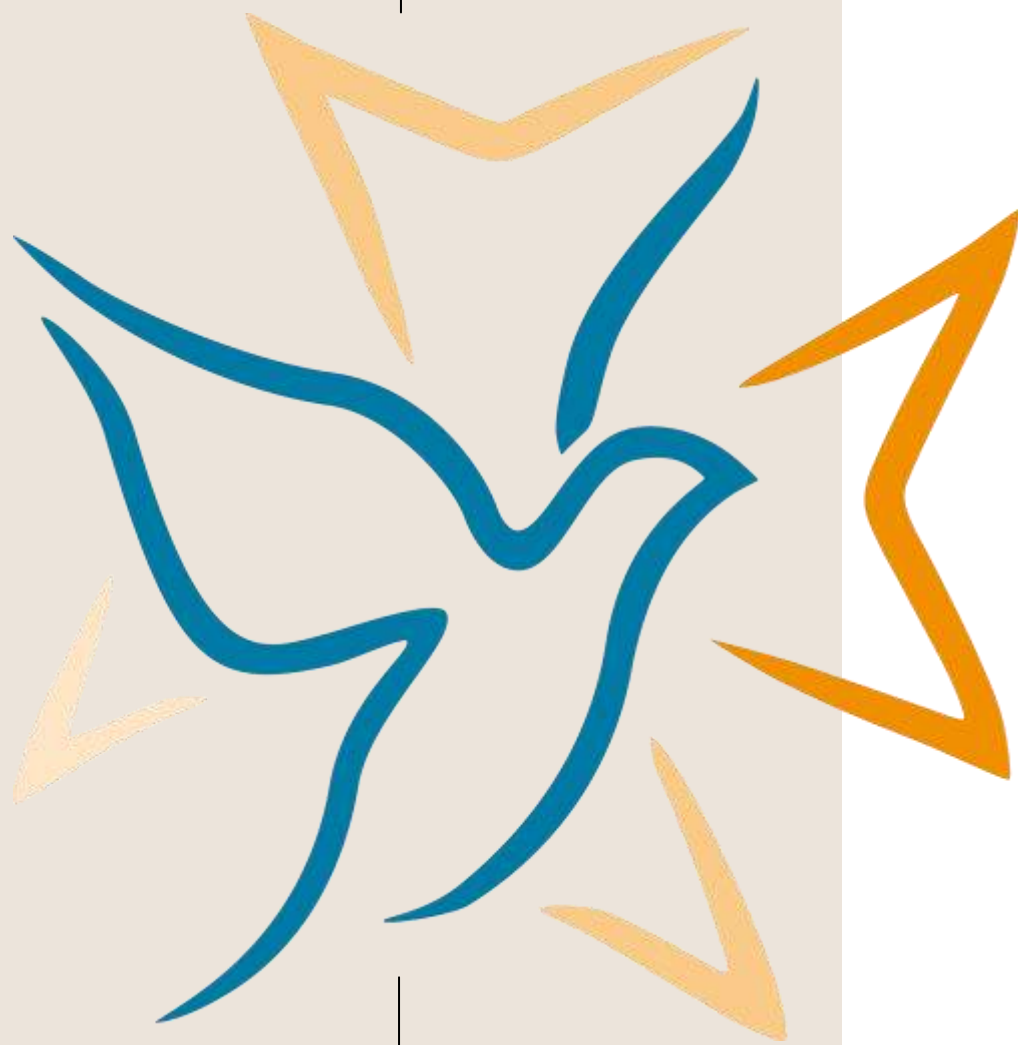
Twee vormen van pionieren

- **Parished-based:** een nieuwe vorm van kerk-zijn die gestart wordt vanuit een bestaande kerk en die beter aansluit bij de lokale context en gericht is op rand- en buitenkerkelijken.
- **Fresh-start of Church-Plant:** een nieuwe vorm van kerk-zijn waar nog geen kerkelijk leven is (vb. Inloop, jongerencafé, gemeenschapshuis).
- Er zijn tussenvormen van missionaire presentie die raken aan de pionierspraktijk (bv. stadspredikantschap).

Het belang van Mixed-Economy

- Mixed-Economy gaat over de **heilseconomie** in het kerkelijk landschap (deze is gedecentraliseerd).
- Mixed-Economy betekent ook dat traditionele gemeente(s) en pioniersplek(ken) met elkaar in **verbinding** staan, vanuit **een relatie van dialoog & samenwerking**.
- Vanuit de Mixed-Economy gedachte wordt belang gehecht aan **dubbel lidmaatschap**.

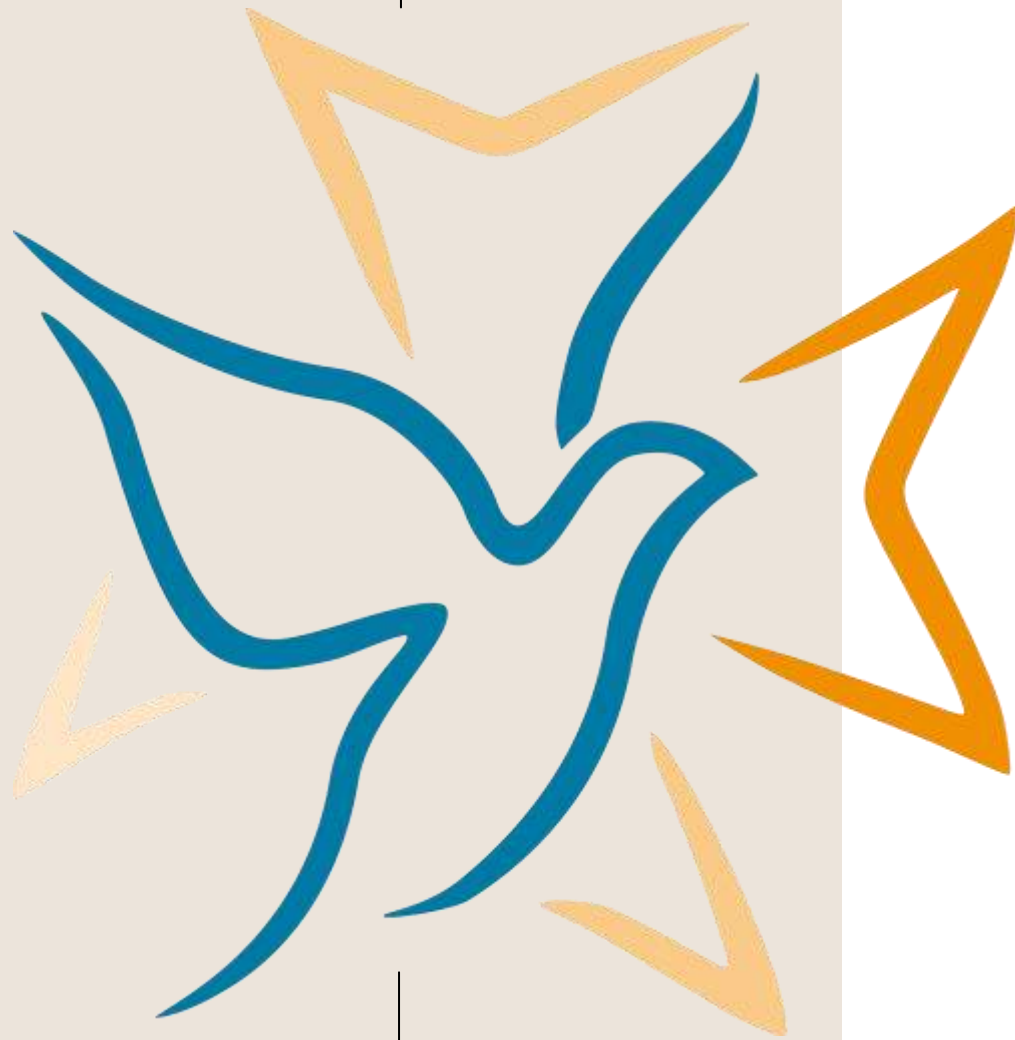
Pionieren in de VPKB

- **Pionieren is dynamisch:** de pioniers zoeken elk op hun unieke wijze naar nieuwe vormen van kerkzijn in een sterk veranderde samenleving.
- Het pionieren gebeurt in de VPKB **vanuit een positie van marginaliteit en kwetsbaarheid.** Dit kan een kracht zijn!
- De pioniers worden tot nu toe **aangesteld op een erkende predikantsplaats.** Om kunnen gaan met ambiguïteit is dan belangrijk. Het gaat om een evenwichtsoefening tussen administratieve verplichtingen en de opdracht om het evangelie op nieuwe wijze present te stellen.
- De pioniersplaatsen zijn tot nu toe **vooral parish-based.**

Statuut: algemene uitgangspunten

- **Algemeen priesterschap van de gelovigen:** de roeping om het evangelie te verkondigen komt toe aan alle gelovigen.
- **Tweesporenbeleid:** gemeentepioniers & lekenpioniers.
- Pioniers werken **in teamverband**; pioniersprojecten **kaderen** idealiter in **een samenwerkingsverband in de regio**.
- De mogelijkheden tot pionieren niet beperken tot vacante predikantenposten: zowel Fresh-start en parish-based vormen moeten mogelijk zijn.
- **Financiële bekostiging:** uit predikanten- & hulppredikantenplaatsen of fondsen. De mogelijkheden tot fondsenwerving wordt nog onvoldoende verkend.

Lekenpioniers

Vrijwilliger of ambtsdrager belast met pionierswerk.

- Functie:** Bijzondere opdracht in het kader van de roeping van de gemeente.
- Opleiding:** Geen basisopleiding/ vorming: pionierstraining op maat (partners: VPKB Vorming/ Faculteit).
- Statuut:** Vrijwilliger of ambtsdrager. De lekenpionier is verbonden aan een pioniersproject binnen de gemeente en valt onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad.
- Ambtelijke handelingen:** Geen sacramentsbevoegdheid. Preekbevoegdheid kan verleend worden door het districtsbestuur.
- Verloning:** Geen.

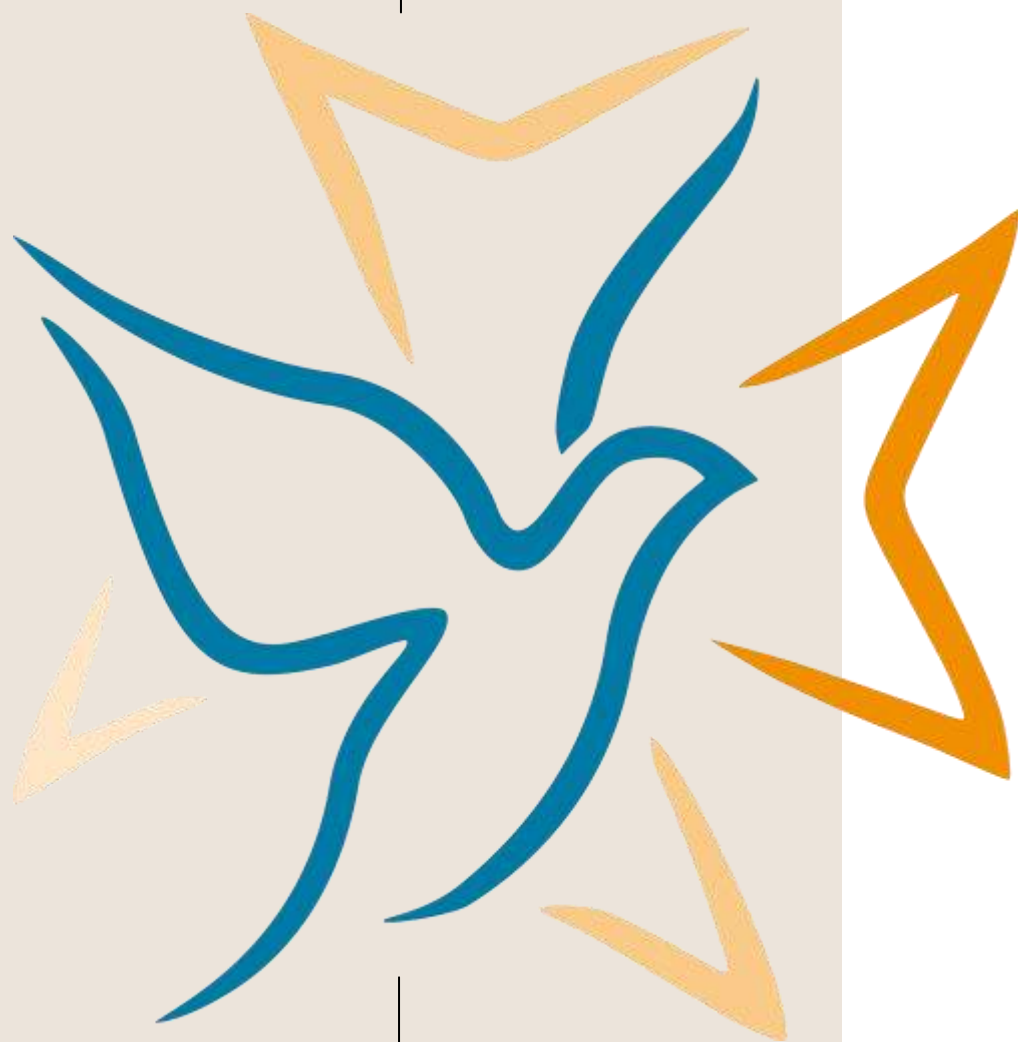
Gemeentepioniers: kadering

- Gemeentepioniers worden **gezonden vanuit de bovenplaatselijke, regionale kerk.**
- Het **districtsbestuur** draagt zorg voor het **beleid, het profiel en het takenpakket.**
- Aanstelling pas na **positief advies van de CVT** en een **positieve beslissing van de SR.**
- De **deontologische regelgeving** voor VPKB-predikanten moet ook gelden voor gemeentepioniers.

Gemeentepioniers: kadering

- Gemeentepioniers worden **ondergebracht bij een kerkenraad** van een **naburige VPKB-gemeente**.
- De pionier werkt aan een **missionair project in de regio** waarbij gezocht wordt naar **samenwerkingsverbanden** (binnen de VPKB of oecumenisch/ interlevensbeschouwelijk met andere kerken en organisaties). = Mixed Economy!
- Voor gemeentepioniers moet er een **pioniersteam** komen waar ruimte is voor het bespreken van beleid, reflectie en persoonlijk advies.

“

We pleiten ervoor om aan gemeentepioniers het statuut te geven van een diaken met een bijzondere opdracht op plaatselijk niveau en dit als een geordineerd ambt te beschouwen, waarbij preek- en sacramentsbevoegdheid automatisch uit de ordinatie volgen.

”

Ordinatie & sacramentsbevoegdheid

- De werkgroep ambtstheologie stelt voor om de gemeentepionier te zien als een **geordineerde beroepskracht**.
- Gemeentepioniers zijn **diakenen met een bijzondere opdracht op plaatselijk niveau** of **predikanten met een missionaire opdracht**.
- **Ordinatie en sacramentsbevoegdheid** horen in de Reformatorische traditie bij elkaar. Dat geldt ook voor het Woord en de sacramenten (pastorale delegaties horen een tijdelijk karakter te hebben).
- Het gaat ook om de **Apostolische successie** en de plaats van de VPKB in de wereldwijde kerk van Christus.

Opleidingsvereisten

- **Masteropleiding in de godsdienstwetenschappen & religiestudies (60 ECTS)** met stage en eindwerkstuk.
- **Instappen op basis van een bachelorsdiploma**, met voorwaarde dat kandidaten hun master behalen.
- **De FPTR is de logische partner** voor het ontwikkelen van een master missionair/ kerkelijk werker in samenwerking met de verantwoordelijken ambten & Vorming (NL/FR).

Andere punten & aanbevelingen

- Diakenen met een bijzondere opdracht op plaatselijk niveau zijn geen predikanten. Een **houding van collegialiteit & gelijkwaardigheid** tussen predikanten & pioniers is noodzakelijk (*vgl. art. 4 constitutie*).
- **Duidelijke communicatie over het gebruik van titels:** 'pionier' of 'kerkelijk werker' (functie) of 'diaken' (ambt).
- **Vertegenwoordiging in de synodevergadering:** het wijzigen van art. 20a en 25 van de kerkorde en geordineerde diakenen met een bijzondere opdracht op plaatselijk niveau stemrecht verlenen.

Gemeentepioniers

Diaken of predikant belast met pionierswerk.

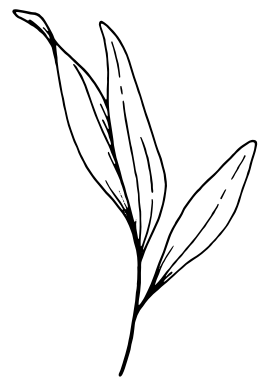
- Functie:** Bijzondere opdracht in het kader van de brede roeping van de kerk.
- Opleiding:** Master in de godsdienwetenschappen & religiestudies + domeinspecifieke opleiding; er wordt per pionierspost bekeken welke kwalificaties een pionier behoort te hebben.
- Statuut:** Geordineerd diaken met een bijzondere opdracht op plaatselijk niveau of predikant met een missionaire opdracht. De gemeentepionier valt onder verantwoordelijkheid van het districtsbestuur.
- Ambtelijke handelingen:** Doop en Heilig Avondmaal.
- Verloning:** Benoemd op een predikantsplaats of uit andere fondsen.

Conclusie

- Pionieren in de VPKB = missionair: het gaat om nieuwe vormen van kerk zijn.
- Voor zowel leken als professionele krachten.
- Van binnen uit (parish-based) of een missionair project dat uitgroeit tot een kerk (Fresh Start/ Church-plant).
- Mixed Economy: dialoog en samenwerking tussen pioniersplaatsen en plaatselijke VPKB-Kerken.

Werkgroep Ambtstheologie

Ds. Edwin Delen, Ds. Jelle Brouwer, Ds. Bert Dicou, Ds. Eefje van der Linden, Dhr. Tom Schepers, Ds. Georges Quenon, Ds. Laurence Delphine Flachon, Ds. Jannica de Prenter.

Vragen?

